

Naslov članka/Article:

LJUDSKA »GRE NA ZELENO« IN SE SREČA S HORUSOM!

Go Green, Earn Horus

Avtor/Author:

Mag. Brigita Kruder

DOI:

CC licenca

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Brez predelav

Vzgoja in izobraževanje št. 4-5/2024, letnik 55

ISSN 0350 -5065

Izdal in založil: Zavod Republike Slovenije za šolstvo
Kraj in leto izdaje: Ljubljana, 2024

Spletna stran revije:

<https://www.zrss.si/strokovne-revije/vzgoja-in-izobrazevanje/>

Mag. Brigita Kruder

Ljudska univerza Slovenska Bistrica

LJUDSKA »GRE NA ZELENOK« IN SE SREČA S HORUSOM!

Go Green, Earn Horus

IZVLEČEK

Ljudska univerza Slovenska Bistrica je trajnostno naravnana in družbeno odgovorna organizacija za izobraževanje odraslih. Temu sledijo vse naše dejavnosti in programi. Prizadevamo si, da svoje znanje in izkušnje širimo tudi zunaj našega zavoda. V svoji viziji imamo zapisano, da s svojim delovanjem čim manj obremenilno vplivamo na okolje. Ustvariti želimo odgovorno družbeno okolje, kjer ima vsak učeči se možnost medsebojne socialne naklonjenosti in aktivnega sodelovanja z drugimi ljudmi. V letu 2023 smo za strateško celovitost pravne osebe prejeli slovensko nagrado za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj Horus. Kar koli na katerem koli področju naredimo, presodimo skozi načrtovano vizijo. Izvajamo številne ukrepe, ki jih izvajajo vsi zaposleni, sledijo pa jim tudi uporabniki storitev in udeleženci programov. V članku so predstavljena izhodišča, usmeritve, ki smo jih poimenovali »Ljudska gre na zeleno«, pretekli projekti in najnovejše aktivnosti.

Ključne besede: odgovorno družbeno okolje, vpliv na okolje, projekt »Ljudska gre na zeleno«

ABSTRACT

The Adult Education Centre Ljudska Univerza Slovenska Bistrica is a sustainable and socially responsible organisation. This stance guides all of our actions and programmes. We seek to share our expertise and experience beyond our institution. Our goal is for our actions to have a minimal environmental impact. We want to foster a responsible social environment where everyone can interact socially and actively with others. In 2023, we received the Slovenian Corporate Social Responsibility and Sustainable Development Award Horus for the strategic integrity of our legal entity. Everything we do is measured against our desired vision. The employees, service consumers and programme participants all put in positive efforts. This article describes our starting points, the guidelines, known as »Ljudska gre na zeleno« (Ljudska Goes Green), previous initiatives, and recent activities.

Keywords: socially responsible environment, environmental impact, »Ljudska gre na zeleno« project

NAŠA ODLOČITEV ...

V viziji imamo zapisano, da s svojim delovanjem čim manj obremenilno vplivamo na okolje.

Smo torej javni zavod za izobraževanje odraslih, kjer se trudimo, da pri vsem, kar naredimo, premislimo, kakšen vpliv bo to imelo na okolje.

Ljudska gre na zeleno smo dali ime dolgoročnim razvojnim usmeritvam javnega zavoda Ljudska univerza Slovenska Bistrica. Aktivnosti, ki jih opisujemo v nadaljevanju, so morda najodmevnejši in najbolj prepoznaven del, sicer pa končni rezultat številnih prizadevanj vseh zaposlenih in strokovnjakov zadnjega desetletja in pol (Kruder, 2023) (<http://lu-sb.si/ljudska-gre-na-zeleno.html>).

Trajnostna naravnost se nanaša na porabo energije, pa tudi na njen vir, na preišljeno izbiro materialov in postopkov ravnanja z njimi ter na mobilnost. Vse, kar počne-

► SLIKA 1: Logotip

mo, je ozaveščeno in komunicirano z internimi javnostmi (zaposleni, pogodbeni sodelavci in udeleženci izobraževanja) kakor tudi z zunanjimi deležniki.

Zavedamo se, da so naše izbire pogojene z našim znanjem, vedenjem o tem, kaj je trajnostno, ter da so omejena tudi sredstva. Vse, kar izvajamo v tem okviru, je financirano iz lastnih sredstev. Za zunanje opazovalce je morda kateri od naših ukrepov vprašljiv ali celo sporen, vendar smo takrat, ko smo ga sprejeli, zanesljivo presodili, da je najboljše, kar je trenutno mogoče. Vsekakor odraža tudi stanje duha na

tem področju, raven dostopnih informacij in kompleksnost problemov, ki jih naslavljam.

Ljudska univerza Slovenska Bistrica je bila ustanovljena leta 1959 z namenom zagotavljanja trajnega, strokovnega in načrtnega izobraževanja odraslih. Danes smo sodobno, evropsko primerljivo andragoško središče, ki je projektno organizirano in spada zaradi svoje inovativnosti, poguma in poslovne odličnosti med najuglednejše tovrstne zavode v Sloveniji. Temeljne vrednote se skozi čas niso bistveno spreminjale. Že več kot šest desetletij smo tu za to, da dvigujemo raven splošne izobrazbe, zagotavljamo poklicno izobraževanje, skrbimo za pridobivanje neformalnih znanj za potrebe dela in osebnega življenja posameznika, skrbimo za kakovostno preživljanje prostega časa, osebno rast in aktivno državljanstvo. Poskrbimo, da naši uporabniki dobijo kakovostne, čim dostopnejše storitve tam in takrat, ko jih potrebujejo. Globoko verjamemo, da znanje izboljša življenje. Morda ne takoj, včasih ne neposredno in očitno, zagotovo pa! Uspešnost našega dela nam dokazuje okoli 1500 zadovoljnih udeležencev, ki so vsako leto uporabniki naših storitev. Modre odločitve naših predhodnikov so pripeljale do naših prostorov v najstarejši šolski stavbi v mestu, ki hrani številne spomine. Težka lesena vrata se željnim znanja in boljšega življenja odpirajo še danes.

TAKO DRUGI O NAS ...

»Družbena odgovornost ni le modna beseda, ampak je način življenja in dela, ki zahteva osebno odgovornost, pogum in srčnost.« S temi besedami je pričela nagovor v Zborniku nagradencev Horus 2023 mag. Natalie Cvikl Postružnik, predsednica ocenjevalne komisije Horus 2023 (Cvikl Postružnik, 2023). In prav ta »način življenja« so ocenjevalci prepoznali v opisu naše hiše in nam dodelili nagrado za strateško celovitost pravne osebe.

»Strateška celovitost Ljudske univerze Slovenska Bistrica je vredna vseh pohval predvsem zaradi majhnosti kolektiva in omejenih finančnih sredstev. Aktivnosti so rezultat številnih prizadevanj vseh zaposlenih in strokovnjakov v zadnjem desetletju. So odličen primer, kako vsak dan živeti trajnost in jo uveljavljati v vse dejavnosti organizacije. Želimo si čim več takšnih, smelih in pogumnih organizacij!« (Obrazložitev nagrad Horus, 2023)

Nagrada Horus pomeni za nas javno in družbeno priznano identifikacijo naše zavezanosti k družbeno odgovornemu in trajnostnemu ravnanju. Priprava prijave na natečaj Horus je zahtevala poglobljen premislek o delovanju organizacije na številnih področjih, nastal je obsežen elaborat. Tudi zaradi uvida ob tem procesu ostajamo zavezani kulturi, ki smo jo gradili, ki jo gradimo in še naprej orjemo ledino na nacionalnem nivoju.

IN ZDAJ ...

Imamo naš najljubši, novi kamen. Ime mu je: »Ko sta Zemlja in Nebo v ravnotežju, v nas zasije srce.« (Majer, 2023¹) S svojo trdnostjo in imenom simbolizira naša prizadevanja na področju družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja. Če se danes družbena odgovornost, ki jo živimo v praksi, nanaša predvsem na naše poslovno delovanje in osnovno dejavnost, to je izobraževanje odraslih, pa se je vse začelo z ekološko usmerjenostjo, to je skrbjo za zmanjševanje količine odpadkov, varčevanje z vodo, energijo in skrbno preno

► SLIKA 2: Simbolni kamen

naše stare hiše. Sprejemali smo nova znanja, iskali nove inovativne rešitve in sproti nadgrajevali vse, kar smo počeli. Sistematično in načrtno puščamo čim manjši odtis na okolju. Ko govorimo o vplivu na udeležence našega izobraževanja, pa želimo, da je »odtis« čim večji. Najbolj prepričljivo, zanesljivo in strokovno utemeljeno v andragoški praksi lahko namreč znanje prenašamo z zgledom – ravnamo tako, kot mislimo, da je najbolje, in prosimo, da tako ravna tudi vsi drugi, s katerimi prihajamo v stik. Po navadi naletimo na pozitiven odziv in tako enostavno širimo zavedanje in družbeno odgovorno ravnanje med različnimi skupinami naših deležnikov. Prav neverjetno je, kako preprosto se to zgodi, če uporabimo spoštljivo komunikacijo. Nazoren primer, ki podkrepi navedeno trditev, je bil veliki dogodek, s katerim smo obeležili 60 let delovanja Ljudske univerze – Koncert v parku. To je sinonim za 2000 udeležencev, 200 nastopajočih, 100 organizatorjev in prostovoljcev, pa tudi manj kot 100 avtomobilov, s katerimi so se pripeljali, in le 5 odpadkov, ki smo jih naslednji dan pobrali v parku (Kruder, 2022).

Ob prejemu nagrade Horus so naša prizadevanja dobila novo dimenzijo. Ob pripravi prijave smo temeljito premislili o tem, katera področja imamo dobro razvita in katera manj.

KAJ VSE POČNEMO IN KAKO DOBRO NAM GRE?

Prostovoljski center za vse generacije

To je koncept in prostor, ki omogoča širjenje znanja, kakovostno preživljanje prostega časa in udeležanje aktivne participacije v družbi. Temelji na aktivnosti prostovoljcev, ki želijo svoje znanje in čas deliti z drugimi. Idejo prostovoljstva kot družbene odgovornosti smo uspešno zasejali tudi v Dnevem centru za starejše Metulj, ki ga upravljamo.

1 Unikatno umetniško delo akademske kiparke Katje Majer na temo srca, odpiranja srčnega prostora in sodelovanja. Materializira nagrado Horus 2023. Kamen, ki kot material simbolizira trdnost in trajnost, pa je hkrati nosilec oblikovanja in simbol dolgoročnega, počasnega spreminjanja. Slovenska Bistrica je geološko območje Slovenije, ki je strokovni javnosti znano po svoji geološki pestrosti, pa tudi po endemičnih kamninah in mineralih. V Gradu Slovenska Bistrica je obsežna zbirka mineralov in kamnin. Obiskovalci na Ljudski univerzi Slovenska Bistrica so deležni lokalnih dobrot, postreženih na krožnikih iz pohorskih kamnov, ki jih je ročno izdelal lokalni rokodelce.

Vse dejavnosti v centru temeljijo na prostovoljstvu, ki je skrbno beleženo, upravljano, ustrezno komunicirano in javno predstavljeno. Izvajamo tudi brezplačne prevoze za starejše po tem načelu. Smo registrirana prostovoljska organizacija, kjer lahko vsakdo, ki želi svoj znanje, kompetence in veščine prenašati na druge, to počne z našo pomočjo. Tako naša »Ljudska« postaja prostor iz naše vizije: *Kakovostno Lokalno Andragoško Središče za vse generacije!* – KLAS.

Projekti

Izvajanje programov in projektov, ki so trajnostno naravnani, je naša stalnica že več kot dve desetletji. Najbolj pomembni za naš nadaljnji razvoj so bili tisti, s pomočjo katerih smo krepili javno podobo družbeno odgovornega in zeleno usmerjenega javnega zavoda. Hkrati smo spoznali, kako zahtevno je ugotavljati izobraževalne potrebe odraslih na tem področju, odrasle aktivirati za izobraževanje in pridobiti za udeležbo v programih. Sčasoma smo le dosegli uveljavitev v skupnosti, saj prihajajo v naše poslovne prostore tudi na ogled urejenosti razsvetljave, prezračevanja, sanitarne vertikale, po informacije pred nakupom električnega avtomobila itn.

Navajamo nekaj najbolj odmevnih projektov:

• Trajne vrečke iz blaga

Zbirali smo odpadno blago in s pomočjo prostovoljcev šivali nosilne vrečke, že več kot desetletje pred prepovedjo uporabe plastičnih vrečk za enkratno uporabo. Iz tega projekta smo se naučili, da mora obstajati normativna podlaga (zakon, prepoved ali vsaj priporočilo), da lahko peljemo večje spremembe, sicer le-te dosežejo manjše število ljudi.

• Trajnostno upravljanje z viri I. in II.

Programa sta bila namenjena strokovnim delavcem v izobraževanju. Pri njuni izvedbi se je pokazalo, kako

pomembno je nagovarjanje ciljne javnosti. Evidentirane in jasno definirane izobraževalne potrebe ter dobro pripravljene izobraževalni programi niso bili dovolj, da bi ciljno skupino privabili k udeležbi. Ko smo programa le preimenovali v *Usposabljanje za vodje*, je bila udeležba zagotovljena.

• Več vemo, manj potrebujemo

Serijske delavnice in predavanja na temo zmanjševanje porabe oblačil in potrošništva nas je pripeljala do podobne ugotovitve. Če oglašujemo trajnost, večkratno nošenje in alternativne materiale, dosežemo manj udeležencev, kot če delimo nasvete in strokovno svetovanje za področje oblačilne kulture.

• Študijski krožki na temo električne mobilnosti

Od leta 2017 dalje, ko imamo električni avtomobil, smo prebivalcem širšega bistriškega območja vsako leto omogočili udeležbo v krajših izobraževalnih programih (študijskih krožkih) na temo električne in druge trajnostne mobilnosti. Organizirali smo testne vožnje, naš avto pa je bil na voljo za izposojajo tudi zaposlenim v javnih zavodih. Takrat smo bili prvi, danes pa imajo številna podjetja v mestu že več električnih avtomobilov.

Projekt, ki je prejel priznanje finalist – Horus, slovenska nagrada za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj 2023, nosi naslov *Za varno življenje, premoženje in okolje*. Ocenjevalci so izpostavili: »/.../ celosten pristop k projektu, ki združuje izobraževanje, skupnostno delovanje in sodelovanje z gasilskimi društvi ter prikazuje globoko razumevanje potreb lokalne skupnosti in odzivanje na njih.« Posebej so pohvalili inovativen pristop pri izbiri partnerjev, vključevanje mladih ter drugih ranljivih skupin, kar prispeva k njihovi družbeni integraciji (Hrast, 2023). V njem smo opozorili na pomen preventive, krepili kompetence, potrebne za hitro in primerno ukrepanje, ter širili zavest o pomenu prostovoljnega gasilstva. Poudarjali smo, da poleg ohranjanja življenja in varovanja premoženja tudi varujemo okolje. Vsak požar, razlitje nevarnih snovi, vsaka prometna nesreča, tako rekoč vsaka intervencija, ki jo opravijo gasilci, vpliva na okolje. Več jih preprečimo ali omilimo, manjša je tudi škoda za okolje (Kruder, 2023).

Kako naslavljamo to na udeležence izobraževanja in kaj od njih pričakujemo?

Vse, kar počnemo, vnašamo v izobraževalne programe »kurikul« z informacijami, znanjem in vedenjem. Ne glede na program, njegovo vsebino, dolžino in način izvedbe posredno in neposredno nagovarjamo udeležence izobraževanja in uporabnike naših poslovnih prostorov. Zavedamo pa se, da je izjemno težko ugotavljati izobraževalne potrebe na tem področju, saj so odrasli prepričani, da jih nimajo. Vedno znova trčimo ob ekonomsko upravičenost praviloma dražjih okoljsko naravnanih ukrepov, kar še dodatno oteži prepričevanje že »prepričanih«.

Najmanj, kar pričakujemo od naših udeležencev izobraževanja in uporabnikov poslovne stavbe, je upoštevanje hišnega reda, ki vključuje naše številne odločitve o upravljanju poslovanja. Te so: ločeno zbiranje odpadkov na izvoru, uporaba ekoloških in sanitarnih koticov, varčevanje z vodo in drugimi viri (papirnate brisače, toaletni papir), skrb za čistočo. Za predavatelje podajamo tudi natančna navodila glede zračenja prostorov, nastavitve ogrevanja in po potrebi na daljavo upravljamo s sistemom prezračevanja. Vsem

▶ SLIKA 3: Objava na socialnih omrežjih v okviru Tednov vseživljenjskega učenja 2021 na temo Več vemo, manj potrebujemo

udeležencem ob prvi uporabi dodatno pojasnimo naša prizadevanja v okviru projekta »Ljudska gre na zeleno«, pogosto prilagojeno ciljni skupini in namenu uporabe prostora.

Določene informacije so trajno nameščene v obliki navodil, piktogramov, napisov, letakov, izvlečkov iz hišnega reda. V primeru pojava večjih odstopanj pri porabi vode, papirnatih brisač ali nepravilno odloženih in sortiranih odpadkov takoj ugotovimo, za katero skupino udeležencev gre, in posredujemo.

Katere ukrepe izvajamo na sedežu pri našem poslovanju?

- Uporaba električne energije, pridobljene izključno iz sončne svetlobe.
- Makroregulacija celotnega sistema ogrevanja z iskanjem optimalnih nastavitev.
- Mikroregulacija ogrevanja v posameznih prostorih s pomočjo termostatskih ventilov.
- Izolacija vseh točk v poslovni stavbi, kjer so se pojavljale toplotne izgube in toplotnih mostov.
- Namestitev (avtomatskega in daljinsko upravljanega) prezračevalnega sistema.
- Redno vzdrževanje ogrevalnih naprav in sprotno spremljanje porabe energentov.
- Namestitev razsvetljave LED (zamenjava sijalk in svetilk).
- Senzorske luči v prostorih, ki se uporabljajo občasno (sanitarije, sanitarni kotički, hodniki, garderoba).
- Avtomatska vrata v sanitarnih prostorih.
- Senzorske pipe v sanitarijah.
- Umivalniki so oblikovani tako, da ni pršenja po okoliških stenah (ni potrebno pogosto pleskanje, čiščenje je poenostavljeno).
- Čiščenje poslovne stavbe s pomočjo krpic iz karbonskih vlaken in vode (zadnjih 5 let). Pred tem smo uporabljali ekološka, biorazgradljiva čistila.
- Proizvodnja električne energije iz sončne svetlobe na solarnih polnilnih klopih in omogočanje dostopa do hitrega mobilnega interneta (Delo, 16. 7. 2017).
- Kavno vodo našim strankam postrežemo v biološko razgradljivih lončkih. Rjavi sladkor jim ponudimo v biorazgradljivih vrečkah, zraven pa lesene paličke za mešanje.
- Vsa posoda za serviranje, ki jo uporabljamo na posebnih dogodkih, je lesena, kamnita ali steklena, posoda, ki jo uporabljajo gostje, pa je biorazgradljiva (papir, les ...). Vsi odpadki, ki nastanejo na naših dogodkih, so biološko razgradljivi.
- Ne uporabljamo malih embalaž, ampak velike in sami razdelimo vsebino, na primer sokove.
- Za pogostitve izbiramo lokalne dobavitelje: okoliške kmetije, spletno tržnico Jem domače, kmetijsko zadrugo in trgovino z lokalnimi proizvodi neposredno iz kmetij. S tem poskrbimo, da so dostavne verige hrane, ki prihaja do nas, čim krajše.
- Jabolka v okviru sheme Promocija zdravja na delovnem mestu kupujemo v zabojih na bližnji kmetiji, ponudimo pa jih tudi udeležencem izobraževanj.
- Za poslovna darila uporabljamo papirnato embalažo ali vrečke iz blaga.
- Vrečke iz blaga za sadje in zelenjavo proizvajamo sami iz odpadnega tekstila.
- Za različne delavnice in tečaje zbiramo blago in druge

materiale, ki se še lahko uporabijo (papir, vezalke, flis, volna, metražno blago, papirna embalaža ...).

- Odpadke zbiramo ločeno na izviru. V vsakem nadstropju je nameščen ekološki kotiček (ločeni koši za smeti, voda, lončki za pitje vode, papirnatih brisačke, razkužila in mila). Dodana so navodila za sortiranje odpadkov, umivanje rok in za manjšo porabo papirnatih brisačk za roke.
- Koši za ločeno zbiranje odpadkov, ki so enaki v celotni stavbi, so izdelani iz kroma in so tako rekoč neuničljivi.
- Ne uporabljamo podajalnikov za papirnatih brisačk za roke, ampak so te v košarici in vsak uporabnik ozaveščen vzame, kolikor potrebuje. To je njihovo porabo zmanjšalo za 20 %.
- Pri prenovi stavbe smo ohranili stare materiale, kolikor se je dalo. Obnovili smo lesena vrata, ohranili lesene pode, ob prenovi smo upoštevali, da želimo doseči čim daljši čas trajanja prenovljenih materialov ob nizkih stroških vzdrževanja.
- Izvajamo predstavitvene obiske za zainteresirano javnost, na katerih predstavljamo naš način trajnostnega upravljanja in družbene odgovornosti.
- Za izvajanje službenih poti že od leta 2017 uporabljamo električni avtomobil.
- V avtomobilu imamo vedno pripravljene zloženke z informacijami in dogovori na najpogostejša vprašanja, ki nam jih zastavljajo.
- Za zainteresirano javnost izvajamo testne vožnje z električnim avtomobilom.
- Kadar je prost, lahko zaposleni uporabljajo električni avtomobil tudi za družinske izlete in potovanja.
- Zaposleni si medsebojno izmenjujemo oblačila ali jih posredujemo naprej.
- Imenujemo ambasadorje učenja. Številni med njimi so strokovnjaki za področje trajnosti in delujejo družbeno odgovorno.
- Pripravljamo *Pogovore o prihodnosti*. To so dogodki v okviru vsakoletnih *Tednov vseživljenjskega učenja*. O vizijah razvoja okolja, v katerem živimo, se pogovarjamo z Bistričani (direktor komunalnega podjetja, urbanist in arhitekt, projektant mostov, direktorica zdravstvenega doma, poklicni gasilec, strokovnjak za električno mobilnost ...).
- Za pripravo kave za zaposlene in goste uporabljamo klasični espresso avtomat, ki je zamenjal aparat na kapsule in praške.
- V čajni kuhinji smo za zaposlene kupili pomivalni stroj in s tem zmanjšali porabo vode za pomivanje posode.
- Iz poslovnih prostorov smo umaknili vse vending avtomate za napitke, ki so povzročali odpadke in uporabljali embalažo za enkratno uporabo.
- Udeležencem izobraževanja in drugim uporabnikom stavbe pripravimo kavo v termovkah in priložimo lončke, ki so biološko razgradljivi. Dodamo še napotke za ločeno odlaganje odpadkov. Lončki za pitje vode iz pipe so jim na razpolago v sanitarnih kotičkih. O vsem jih poučimo na prvem srečanju in po potrebi dodatno opomnimo.
- Iz učilnic smo odstranili zelene table in krede, posledično pa tudi umivalnike in koše. S tem smo preprečili mazanje sten in prašenje.
- V učilnice smo namestili bele table s flumastri in steklene prenosne table (flip chart), ki ne potrebujejo papirja,

imajo pa table elektronski zajem slike prek vmesnika bluetooth.

- Pri izdelavi promocijskih gradiv uporabljamo čim bolj kakovostne in po možnosti naravne, obnovljive materiale (lesena ravnila, izdelki iz blaga ali reciklirane plastike).
- Na kakovost in trajnost smo posebej pozorni pri večjih količinah materialov, kot so kemični svinčniki in druga pisala. Kupimo bolj kakovostne, ki imajo možnost zamenjave pisalnih vložkov. Pri povprečni porabi 1500 kosov letno je to pomembno.
- Uporabljamo kakovosten pisarniški material, ki je trajnejši: mape in redniki boljše kakovosti, mape U za večkratno uporabo, papir, ki se pri skeniranju ne trga, spenjanje listov brez kovinskih sponk ...
- Skupna naročila in nabava večjih količin materiala, s čimer se zmanjšajo stroški dostave in količina opravljenih dostavnih poti.

Letošnji najnovejši ukrepi in aktivnosti

Izmenjevalnica stvari

Ideja je nastala kot nadaljevanje knjigobežnic, ki jih postavljamo in polnimo že 5 let. Po enakem načelu, prinesi – odnesi, smo postavili tudi izmenjevalnico stvari. Njen namen je podaljšanje uporabe predmetov in njihovo kroženje. Začeli smo maja 2024 in ji namenili stalno mesto v naših poslovnih prostorih.

Zavetišče za lončnice

V Dnevnem centru za starejše Metulj smo odprli zavetišče za lončnice. Okrasne rastline so postale predmet potrošništva in pogosto končajo v smeteh, ker ne vemo in ne znamo več ravnati z njimi. Starejšim prostovoljcem, ki bodo skrbeli za zavetišče, bodo priložnost, da svoje znanje in izkušnje prispevajo k ohranjanju drobnih, zelenih življenj.

Razpis raziskovalnih nalog 2024

Z razpisom raziskovalnih nalog, ki spodbujajo in krepijo družbeno odgovornost in trajnostni razvoj (DOTR), želimo spodbuditi razmišljanje in prikazati učinke ukrepov, ki se izvajajo v lokalnem okolju.

Razpisujemo 4 teme povezane z DOTR, in sicer:

1. Ali je moje mesto prijazno do starejših in gibalno oviranih?
2. Zapelji me z Metuljčkom!
3. Zbiranje odpadnih olj iz gospodinjstva – inovativni projekt in njegovi učinki.
4. Kam gredo moje smeti in kaj se zgodi z njimi?

Za vsako od nalog bomo ponudili javno predstavitev in nagrado. Ponujena jim bo tudi mentorska pomoč in vodenje. Razglasitev in javna objava rezultatov bo oktobra 2024.

ZA KONEC ... NAPREJ

Ljudska univerza Slovenska Bistrica je trajnostno naravnana in družbeno dogovorna organizacija. Zavedamo se, da je to dinamičen razvojni proces, ki je neločljiv del vseh naših dejavnosti in programov. Prizadevamo si, da svoje znanje in izkušnje širimo tudi zunaj našega zavoda.

Naše značilnosti so:

- Družbeno odgovornost in trajnostni razvoj imamo zapisana v svoji viziji in v tej smeri sprejemamo tudi potrebne ukrepe.
- Ukrepe predlagamo vsi zaposleni, skupaj iščemo rešitve in sprejemamo odločitve, zanje pa je seveda odgovorna vodilna oseba.
- Viziji morajo slediti tudi uporabniki storitev in programov.
- Uvajanje, prilagajanje in vzdrževanje sprememb in novosti, na podlagi znanja, informacij in možnosti.
- Konstantno in sistematično komuniciranje z vsemi javnostmi z namenom ozaveščanja o pomenu DOTR.
- Vsi vključeni deležniki, še posebej zaposleni, moramo nenehno skrbeti za nova znanja in osebni ter karierni razvoj na tem področju.

V vsakdanjem življenju to pomeni:

- Ozavestimo in poudarimo pomen vsakega, tudi najmanjšega prispevka posameznika.
- Poučujemo/učimo z zgledom.
- Ozaveščamo mišljenje, da smo odgovorni in pozorni.
- Učimo se ob neposrednih izkušnjah.
- Pravočasno identificiramo potencialne nevarnosti.
- Zagotavljamo sredstva.
- Prepoznavamo in ustvarjamo priložnosti za ozaveščanje in učenje vseh naših javnosti.
- Nenehno skrbimo za naše učenje in pridobivanje informacij, na podlagi katerih izvajamo ukrepe v okviru projekta »Ljudska gre na zeleno«.

SKLEP

»Ključni cilj je ustvariti odprta učna okolja, kjer bo mogoča kultura razmišljanja o prihodnosti in za prihodnost samo.« (Rutar, 2017) Ustvariti želimo odgovorno družbeno okolje, kjer ima vsak učeči se možnost medsebojne socialne naklonjenosti in aktivnega sodelovanja z drugimi ljudmi, učenje pa temelji na čustvih. Tako je mogoče načrtovati učne izide, ki imajo za posledico spremembo ravnanja, prepričanje, vrednot in celo kreacijo novih vedenj.

VIRI IN LITERATURA

Kruder, B. (2023). *Ljudska gre na zeleno*. <https://lu-sb.si/ljudska-gre-na-zeleno/>

Kruder, B. (2017). *Za dobrim konjem se vedno praši*. Večer.

Rutar, D. (2017). *Kognitivna znanost v šoli za 21. stoletje*. Cirius.

Hrast, A. (2023). Slovenska nagrada za družbeno odgovornost Horus. Zbornik finalistov. IRDO. <https://www.horus.si/zbornik2023-index/>

Cvikl - Postružnik, N. (2023). George Orwell: »Svoboda je pravica, da poveš ljudem to, česar nočejo slišati.« Zbornik finalistov. IRDO. <https://www.horus.si/zbornik2023-index/>

Kruder, B. (2023). Organizacija za izobraževanje odraslih in njen oglični odtis. EPAL. <https://epale.ec.europa.eu/sl/blog/organizacija-za-izobrazevanje-odrasli-h-njen-ogljicni-odtis-0>

Kruder, B. (2023). *Ljudska gre na zeleno EPAL*. <https://epale.ec.europa.eu/sl/blog/ljudska-gre-na-zeleno>

Kruder, B. (2023). *Za varno življenje, premoženje in okolje*. Ljudska univerza Slovenska Bistrica. <https://lu-sb.si/za-varno-zivljenje-premozenje-in-okolje-2/>